

Rok 1915.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 24. lutego 1915.

Treść: **M** 41. Rozporządzenie cesarskie, którem reguluje się obrót zbożem i produktami z mlewa.

41.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 21. lutego 1915,

którem reguluje się obrót zbożem i produktami
z mlewa.

Na zasadzie § 14. ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, postanawiam, co następuje:

Zamknięcie.

§ 1.

Zboże (pszenica, żyto, jęczmień, owies i kukurydza), znajdujące się w królestwach i krajach, reprezentowanych w Radzie państwa, w dniu 24. lutego 1915, tudzież tamże znajdujące się w tym dniu uzyskane ze zboża produkty z mlewa wszelkiego rodzaju (mąka, grys, krupy jęczmienne itp.), z wyjątkiem otrębów, zmiłcone lub niezmiłcone, niez mieszane lub zmieszane, zostają z tym dniem poddane zamknięciu.

Z zamknięcia są wyłączone zapasy, które znajdują się w posiadaniu państwa lub zarządu wojskowego.

§ 2.

Bez zezwolenia władzy lub organu przez nią oznaczonego nie wolno zamkniętych zapasów zboża i produktów z mlewa ani przerabiać, używać,

używać do karmienia, sprzedawać dobrowolnie lub przymusowo, ani też w inny sposób nimi rozporządzać, o ile wyjątków nie przewidziano w niniejszym rozporządzeniu cesarskim.

Zastaw, którego dokonywa się bez przeniesienia posiadania przez umieszczenie znaków, jak przez wystawienie tablic itp. nie podlega temu zakazowi.

Czynności prawne, sprzeciwiające się zakazowi, są nieważne.

Posiadacze zamkniętych zapasów są obowiązani starać się o utrzymanie zapasów i zboże niezmiłcone zmiłować najdalej do dnia 31. marca 1915.

§ 3.

Niezależnie od zamknięcia wolno bez zezwolenia

- a) posiadaczom zapasów zamkniętych używać swych własnych zapasów do wyżywienia członków swego domu (gospodarstwa) tudzież tych robotników i funkcjonariuszy, którym wolny wikt lub zboże na chleb i produkty z mlewa należą się jako zastuga, ale z tych jednak użytkować aż do powszechnego uregulowania zużycia (§ 14.) tylko taką ilość, która nie przewyższa, licząc na głowę 7-2 kg produktów z mlewa lub 9 kg zboża miesięcznie (240 g produktów z mlewa albo 300 g zboża dziennie),
- b) piekarzom i cukiernikom zużytkować na wypiekanie mąkę a tym, którzy w sposób przemysłowy oddają osobom trzecim produkty

z mlewa za zapłatą, tychże dostarczać, o ile to potrzebnem jest dla pokrycia bezpośredniego zapotrzebowania ich klienteli w powiecie politycznej władzy I. instancyi. W razie potrzeby może władza oznaczyć te ilości zapotrzebowania dla poszczególnych lub wszystkich przedsiębiorstw albo wydać inne zarządzenia celem zapobieżenia nagromadzeniu produktów z mlewa u konsumentów,

- c) posiadaczom przedsiębiorstw rolniczych użyć zboża do własnego zasiewu lub innym rolnikom dostarczyć dla celów zasiewu za świadczeniem, w którym uwidoczniono imię i nazwisko nabywcy, gatunek i ilość zasiewu tudzież dzień oddania,
- d) trzymającym konie użyć do karmu z znajdującego się w ich posiadaniu zapasu owsa dla każdego konia przeciętnie 3 *kg* dziennie,
- e) przemleć zboże przedsiębiorstwom młyńskim,
- f) dokończyć rozpoczęte transporty w kraju tutejszym.

§ 4.

Jeżeli w czasie przejściowym aż do powszechnego uregulowania zużycia (§ 14.) okaże się potrzeba zaopatrzenia jednej z gmin, dla której tymczasowego zaopatrzenia nie ma zapasów wystarczających, w zboże lub produkty z mlewa, wówczas może polityczna władza krajowa a z jej upoważnienia władza powiatowa wezwać posiadaczy zapasów, objętych zamknięciem, do dostarczenia po cenach oznaczonych urzędownie tej ilości zapasów, która jest potrzebna dla zaspokojenia naglącej potrzeby tej gminy.

Jeżeli posiadacz nie chce zadość uczynić wezwaniu, może polityczna władza krajowa lub władza przez nią oznaczona sprzedać gminie odnośne przedmioty na rachunek i kosztu posiadacza. Przy tem mają zastosowanie postanowienia §§ 22 i 24.

Władza winna natychmiast donieść Ministerstwu spraw wewnętrznych o każdym takim oddaniu.

§ 5.

Działanie zamknięcia kończy się:

- 1. z dozwoleń użyciem lub taką sprzedażą (§ 2., ustęp 1., § 3., lit. a) do d), § 4., ustęp 1.);
- 2. z wywłaszczeniem (§§ 4., ustęp 2., i 21.);
- 3. z przepadkiem (§ 13.).

Spisywanie zapasów.

§ 6.

Kto zboże lub produkty z mlewa (§ 1.) przechowuje jest obowiązany zgłosić te zapasy najdalej do dnia 5. marca 1915, władzy, w której powiecie zapasy się znajdują, a to według stanu z dnia 28. lutego 1915.

Zapasy, znajdujące się w dniu 28. lutego 1915 w transporcie, winien odborca zgłosić w ciągu trzech dni po ich otrzymaniu.

Osoby, wymienione w § 3., lit. b), mają podać także w zgłoszeniu, ile produktów z mlewa zużyli w czasie od dnia 1. do dnia 15. lutego 1915 na wypieczenia lub sprzedali kupującym.

§ 7.

Zapasy, znajdujące się w posiadaniu zarządu wojskowego, są wolne od obowiązku zgłoszenia.

Jeżeli w domu (gospodarstwie) nie znajduje się więcej jak 20 *kg* wszystkich gatunków zboża i produktów z mlewa razem wzięwszy, wówczas ogranicza się obowiązek zgłoszenia do zapewnienia, że zapasy nie są większe.

To zapewnienie ma złożyć głowa domu (gospodarstwa).

§ 8.

Spisywanie zapasów dokonywa się według gmin zapomocą urzędowych kartek zgłoszeń, które ma wypełnić bądź obowiązany do zgłoszenia, bądź według tegoż zapodań maż zaufania, ustanowiony przez władzę. Władza oznacza, uwzględniając stosunki miejscowe, jaki sposób postępowania ma znaleźć zastosowanie w poszczególnych gminach lub częściach gmin.

Wypełnione kartki zgłoszeń należy przedłożyć władzy lub oddać organowi, któremu poruczono odbieranie tych kartek.

§ 9.

Władza winna przekonywać się w sposób odpowiedni, czy kartki zgłoszeń są należycie wypełnione a zapodania tam poczynione prawdziwe. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do prawdziwości lub zupełności dat, zawartych w kartkach zgłoszeń, i jeżeli nie można tych wątpliwości pewnie usunąć w inny sposób, wówczas może władza zarządzić w każdej chwili nowe spisanie zapasów w dotyczących gminach.

Co do znajdujących się zapasów sporządza władza dla każdej gminy przegląd gminny

a z przeglądów gminnych przegląd powiatowy. Sporządzenie przeglądu gminnego można także gminie pozostawić.

Przegląd powiatowy należy przedłożyć najdalej do dnia 10. marca 1915, politycznej władzy krajowej, która zestawia z przeglądów powiatowych przegląd krajowy i przedkłada go Ministerstwu spraw wewnętrznych, dołączając przeglądy powiatowe.

§ 10.

Każdy jest obowiązany przyjąć na wezwanie władzy urząd męża zaufania i współdziałać przy spisywaniu zapasów, sprawdzaniu i opracowaniu. Odnosnie do osób, zostających w służbie publicznej, potrzebne jest dla ich współdziałania zezwolenie ich władzy służbowej.

Mężowie zaufania mają postępować bez względu na osobę i według najlepszej wiedzy i sumienia, utrzymywać w tajemnicy doszłe do ich wiadomości stosunki prywatne lub tajemnice przedsiębiorstw posiadaczy zapasów tudzież, o ile nie są urzędnikami publicznymi, złożyć przyrzeczenie wypełniania tych powinności.

Urząd męża zaufania jest urzędem honorowym.

Uwolnienie od ustanowienia jako męża zaufania może nastąpić tylko z ważnych powodów.

§ 11.

Władza jest uprawniona przedsiębrać każdego czasu przez swych pełnomocników oględziny w ubikacjach przedsiębiorstwa, w ubikacjach zapasowych i w innych ubikacjach, tudzież wglądać do zapisków gospodarczych i zapisków przedsiębiorstwa.

Pełnomocnikom władzy należy dozwolnić wstępu do tych ubikacji i udzielać wszelkich potrzebnych wyjaśnień na żądanie.

Na wytwórcach, handlarzach, domach składowych i przedsiębiorstwach przewozowych ciąży w szczególności obowiązek dawania władzy na żądanie potrzebnych wyjaśnień i dowodów co do zapasów i dostaw, a to celem sprawdzenia dokonanych zgłoszeń.

§ 12.

Jeżeli obowiązany do zgłoszenia przy skutecznieniu zgłoszenia podaje zapasy, które on przy ich spisaniu na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 1. sierpnia 1914, Dz. u. p. Nr. 194, podał nieprawdziwie lub zataił, nie wolno już więcej z powodu wcześniejszego zapodania nieprawdziwego lub zatajenia wdrożyć postępowania karnego według przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

§ 13.

Zapasy, podlegające obowiązkowi zgłoszenia, może władza, w razie gdy nie zostaną zgłoszone, uznać za przepadłe na rzecz państwa. Państwo winno użyć zapasów przepadłych dla zaopatrzenia ludności.

Uregulowanie zużycia.

§ 14.

Po przeprowadzeniu spisania zapasów postanowi Minister spraw wewnętrznych według jakich zasad należy dostarczyć rozporządzalnego zapasu dla zużycia.

§ 15.

Zarządzenia, potrzebne do uregulowania zużycia w kraju, wyda polityczna władza krajowa. Przy załatwianiu tych spraw może władza krajowa posługiwać się radą przyboczną przez siebie złożoną.

§ 16.

Bliższe zarządzenia, potrzebne w poszczególnych gminach dla uregulowania zużycia, można pozostawić władzy lub dla obszaru gminnego gminie. Sprawy te załatwia gmina w poręczonym zakresie działania.

§ 17.

Przy załatwianiu tych spraw może władza posługiwać się stałą zawodową radą przyboczną lub rzeczoznawcami.

Jeżeli uregulowanie zużycia przeniesione zostanie na gminę, wówczas może reprezentacja gminna załatwiać sprawy z temi połączone przez specjalny wydział aprowizacyjny.

Do członków zawodowej rady przybocznej lub wydziału aprowizacyjnego tudzież do rzeczoznawców mają zastosowanie postanowienia § 10.

Jeżeli gmina nie może sprostać swym zadaniom przy uregulowaniu zużycia, wówczas władza może jej w każdej chwili odjąć załatwianie tych spraw.

§ 18.

Przy uregulowaniu zużycia może polityczna władza krajowa a za jej upoważnieniem władza lub gmina, której przekazano uregulowanie, w szczególności

1. regulować wydawanie chleba i produktów z mlewa w oznaczonych ilościach i ubikacjach

wydawczych, w pewnych godzinach oznaczonych, za przedłożeniem wykazu lub w inny sposób,

2. zarządzić wyrabiania chleba jednolitego,

3. regulować wyrabianie i sprzedaż chleba i pieczywa w granicach istniejących postanowień ogólnych,

4. ustanowić cenę sprzedaży dla handlu drobiazgowego.

§ 19.

Władza może, jeżeli w jej powiecie znajduje się po dniu 31. marca 1915 zboże jeszcze nie zmłócone, zarządzić zmłócenie na koszt posiadacza jele możliwości, używając przyrządów jego przedsiębiorstwa rolniczego.

Posiadacz winien zezwolić na zmłócenie w swych ubikacjach gospodarczych i przyrządami swego przedsiębiorstwa.

§ 20.

Władza może przedsiębiorstwa młyńskie zobowiązać do zmielenia zboża tudzież do przechowania zboża i produktów z młewa. Wynagrodzenie za zmielenie oznacza polityczna władza krajowa. Za przechowanie nie płaci się wynagrodzenia.

Również może władza użyć za wynagrodzeniem, ustanowionem przez władzę, ubikacji składowych dla umieszczenia na składzie a suszarni (słodowni itp.) dla prac około zboża i zapasów mąki.

Wywłaszczenie.

§ 21.

Jeżeli posiadacz nie chce na żądanie urzędowe swych zapasów zboża lub produktów z młewa sprzedać po cenie, urzędownie oznaczonej lub, jeżeli osoba uprawniona do rozporządzenia albo jej pobyt nie jest wiadomy, wówczas może władza uznać wywłaszczenie zapasów, objętych rekwizycją.

Orzeczenie jest skuteczne wobec każdego, komu przysługują prawa co do zapasów wywłaszczonych.

§ 22.

Wyłączone od wywłaszczenia są:

1. zapasy, które posiadacz potrzebuje dla wyżywienia członków swego domu (gospodarstwa) albo do własnej uprawy rolnej.

2. zapasy, znajdujące się w posiadaniu kraju, powiatu lub gminy, o ile są one przeznaczone dla zaopatrzenia kraju, powiatu lub gminy,

3. zapasy, które znajdują się w posiadaniu jednej z instytucji humanitarnych i są dla jej celów potrzebne do dnia 31. lipca 1915.

4. wyprodukowane zboże na zasiew.

Zapasy, wymienione pod l. 1 i 2, są wyłączone od wywłaszczenia tylko o tyle, o ile są one według uregulowania zużycia (§ 14) potrzebne dla posiadaczy.

§ 23.

Żądanie o pozostawienie zapasów jakoteż orzeczenie wywłaszczające można skierować do poszczególnego posiadacza lub do kilku albo wszystkich posiadaczy jednej gminy lub jednego powiatu politycznego.

Żądanie pozostawienia zapasów może nastąpić w drodze zawiadomienia indywidualnego albo, jeżeli chodzi o więcej posiadaczy, w drodze zwyczajnego w miejscu obwieszczenia w dotyczących gminach.

§ 24.

Za zapasy, co do których dokonano wywłaszczenia, należy zapłacić cenę niższą o 10 procent od ceny, urzędownie oznaczonej.

Cenę przyjęcia należy zapłacić w ciągu ośmiu dni po prawomocności orzeczenia wywłaszczającego.

Jeżeli posiadacz lub tegoż pobyt nie jest wiadomy albo jeżeli cena ma służyć do zaspokojenia roszeń osób trzecich, przysługujących im na zasadzie praw rzeczowych, wówczas należy cenę złożyć w sądzie.

§ 25.

Posiadacz zapasów, które na żądanie urzędowe sprzedano lub wywłaszczono, winien je bezpłatnie tak długo przechowywać i starać się o ich utrzymanie, dopóki nie nastąpi odwołanie

Postanowienia ogólne.

§ 26.

Celem gospodarnego przeprowadzenia rozdziału rozporządzalnych zapasów na poszczególne obszary przeznacza się zakład dłu obrotu zboża, stojący pod państwowym nadzorem i wpływem, którego ustanowienie i zadania zostaną postanowione w drodze rozporządzenia.

§ 27.

Przepisy niniejszego rozporządzenia cesarskiego nie odnoszą się do zboża i produktów z młewa, które sprowadzono po dniu 24. lutego 1915 z zagranicy celnej.

Każdą przesyłkę zboża i produktów z mlewa z zagranicy celnej winna zgłaszać u władzy stacya przeznaczenia co najmniej na 24 godzin przed ich wydaniem.

Władza może obejrzeć przesyłkę i nadzorować sprzedaż.

§ 28.

Od dnia 24. lutego 1915 wolno kolejom żelaznym i przedsiębiorstwom żeglugi parowej przyjmować do transportu przesyłki zboża i produktów z mlewa (§ 1.) tylko wtedy, gdy do dokumentów przewozowych dodano dla każdej przesyłki poświadczenie transportowe.

Do wystawienia poświadczenia transportowego jest wyłącznie władza uprawniona. Minister spraw wewnętrznych ustanowi w drodze rozporządzenia wzór dla takiego poświadczenia.

Przesyłki, które doszły już do stacyi przeznaczenia przed dniem 24. lutego 1915, muszą w ciągu 4. dni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia cesarskiego, a przesyłki, które dopiero w tym dniu lub później dojdą do stacyi przeznaczenia, muszą w ciągu 4. dni po dokonaniem zawiadomieniu zostać podjęte przez odbiorcę.

§ 29.

Gminy są obowiązane do współdziałania w wykonywaniu niniejszego rozporządzenia cesarskiego.

§ 30.

Pod „władzą“ bez bliższego oznaczenia rozumie się w niniejszym rozporządzeniu cesarskiem rządową polityczną władzę powiatową, w gminach o własnym statucie, władzę gminną, o ile polityczna władza krajowa sprawy, przysługujące władzy, w całości lub w części nie przeniesie na siebie lub nie przekaze innemu organowi urzędowemu.

§ 31.

Przeciw rozstrzygnięciom i zarządzeniom, wydanym na zasadzie postanowień powyższych, odwołanie jest niedopuszczalne. Badanie tych rozstrzygnięć i zarządzeń z urzędu zastrzega się przełożonej władzy politycznej i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Postanowienia karne.

§ 32.

1. Kto postępnie zataja wobec władzy w jego posiadaniu lub w jego przechowaniu będące za-

pasy zboża lub produktów z mlewa (§ 1.),

2. kto zamknięte zapasy zboża lub produktów z mlewa uszkadza, niszczy, usuwa lub nieprawnie przerabia, używa do karmienia lub sprzedaje,

3. kto zboża, uzyskanego na zasiew, pozbawia tego przeznaczenia,

będzie karany przez sąd z powodu przekroczenia aresztem od jednego tygodnia do sześciu miesięcy. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do dwóch tysięcy koron.

4. Kto czynów wymienionych dopuszcza się odnośnie do zapasów, których wartość przewyższa pięćset koron, będzie karany z powodu przestępstwa ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

§ 33.

1. Kto przy spisywaniu zapasów dat, żądanych od niego, nie dostarcza w ciągu terminu oznaczonego, nie chce odpowiadać na pytania do niego wystosowane lub odpowiada niezgodnie z prawdą,

2. kto wzbrania pełnomocnikom władzy wstępu do swych ubikacyi przedsiębiorczych, zapasowych i innych ubikacyi, wglądu do swych zapisków gospodarczych i przedsiębiorczych lub udzielenia wyjaśnień albo podaje wyjaśnienia nieprawdziwe,

będzie karany przez sąd z powodu przekroczenia aresztem od trzech dni do trzech miesięcy lub grzywną od dwudziestu koron do dwóch tysięcy koron. Obok kary na wolności można nałożyć grzywną do dwóch tysięcy koron.

Sąd może w tych przypadkach karnych wydać zarządzenia karne (§ 460. p. k.) o ile jest zdania, że należy wymierzyć karą najwyżej jedno-tygodniowego aresztu lub grzywną w kwocie sto koron.

§ 34.

1. Kto bez uzasadnionego powodu nie chce przyjąć urzędu męża zaufania, rzeczoznawcy lub członka zawodowej rady przybocznej albo wydziału aprowizacyjnego (§§ 10. i 17.) lub takiego urzędu dalej wykonywać,

2. kto wyjawia, nie będąc uprawniony, doszły do jego wiadomości przy wykonywaniu jednego z tych urzędów prywatne stosunki lub tajemnice przedsiębiorstw posiadaczy zapasów,

będzie karany przez władzę (§ 30.) grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem po sześciu miesiącach.

§ 35.

Za wszystkie inne przekroczenia rozporządzenia cesarskiego lub przepisów, wydanych na jego podstawie, będzie karała władza (§ 30.) grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy, w razie natomiast okoliczności obciążających grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do 6 miesięcy.

§ 36.

Przy zasądzeniu po myśli §§ 32. i 35. można orzec także utratę uprawnienia przemysłowego.

§ 37.

Oдноśnie do przekroczeń, wchodzących w zakres działania władz politycznych, można wydawać zarządzenia karne bez poprzedniego postępowania.

Wymogi i treść tych zarządzeń karnych jakoteż prawo wnoszenia zarzutów, przysługujące stronie, zostaną uregulowane w drodze rozporządzenia.

Postanowienia końcowe.

§ 38.

Upoważnia się Rząd do zmiany, uzupełnienia lub rozszerzenia na inne przedmioty użyt-

kowe postanowień niniejszego rozporządzenia cesarskiego w drodze rozporządzenia.

Upoważnia się nadto Rząd do uchylecia w drodze rozporządzenia mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia cesarskiego w całości lub w części dla całego obszaru królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, lub dla poszczególnych obszarów administracyjnych.

§ 39.

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie jego poruczam Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 21. lutego 1915.

Franciszek Józef włr.

Stürgkh włr.

Hochenburger włr.

Forster włr.

Trnka włr.

Zenker włr.

Georgi włr.

Heinold włr.

Hussarek włr.

Schuster włr.

Engel włr.

Morawski włr.